

ONDERWERP
Resultaten KDP gemeente Asten

PROJECTNUMMER
C03071.000332

DATUM
17-10-2017

ONZE REFERENTIE
079570186 0.3

VAN
Bram van Mol

AAN
Paul Smeets

Inleiding

Vanuit het BAW wordt samengewerkt met de omliggende gemeenten. Een aantal GRP'n lopen eind 2017 af. In het verlengde van de Omgevingsvisie wordt in 2019 gezamenlijk een nieuw GRP opgesteld of dit wordt geïntegreerd in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Om het gat op te vullen dient het bestaande GRP met 3 jaar te worden verlengd. Om dit mogelijk te maken is actualisatie van kostendekkingsplan noodzakelijk. In deze korte memo zijn de gehanteerde uitgangspunten en rekenresultaten gepresenteerd met betrekking tot het geactualiseerde kostendekkingsplan.

Uitgangspunten

Ten behoeve van de financiële doorrekening hanteren we de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:

Rente & inflatie

- De rente op nieuwe investeringen en boekwaarden bedraagt 0,0%;
- Er vindt geen toerekening van rente plaats op positieve saldi van reserves en/of voorzieningen;
- Aanname in kostendekkingsberekening is dat er 1,2% indexatie plaatsvindt per jaar van de uitgaven, saldo's op voorzieningen en de boekwaarde (als gevolg van inflatie). Dit is de markconforme indexatie conform CBS Grond-, weg - en waterbouw (GWW).

BTW

- Jaarlijks belasten we een percentage van 21% op basis van directe exploitatiekosten en investeringen aan BTW door aan de rioolheffing;

Investeringen

- Het vervangingsschema voor vrij vervalriolering en de overige rioleringsobjecten is gebaseerd op de aanlegjaren en theoretische levensduur. De basis voor de te hanteren eenheidsprijzen zijn kostenkengetallen uit de Leidraad Riolering gebruikt. Deze eenheidsprijzen zijn met 1,2% per jaar geïndexeerd om ze op prijspeil 2017 te brengen.
- Bij de basisvariant worden alle investeringen geactiveerd. Hierbij worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:
 - De afschrijvingstermijn bouwkundige vervangingsinvesteringen voor vrijverval riolering, gemalen, persleidingen, drukriolering, en randvoorzieningen bedraagt 20 jaar;
 - De afschrijvingstermijn op elektro-/mechanische vervangingsinvesteringen voor gemalen, drukriolering en randvoorzieningen bedraagt 15 jaar;
 - De afschrijving vindt annuitair plaats, startend aan het begin van het jaar volgend op de investering. Doordat de rente momenteel 0% is, is er in de huidige berekeningen geen verschil tussen annuitair en lineaire afschrijving.

Voorzieningen

- Het saldo van de Voorziening Riolering (BBV 44.2) bedraagt per 1 januari 2018: € 3 967 602.
- Het saldo van de Voorziening Riolering (BBV 44.2) mag gedurende de gehele beschouwde periode (70 jaar) niet negatief zijn;
- Er is geen maximum gesteld aan het saldo dat gedurende de beschouwde periode in de Voorziening Riolering (BBV 44.2) wordt begroot.

Heffingseenheden

- Er wordt in de gemeente Asten met een gebruikerstarief en een eigenarentarief gerekend. In de kostendekkingsberekening is met het eigenarentarief gerekend. Om de inkomsten uit het gebruikerstarief ook mee te nemen is gerekend met een fictief aantal heffingseenheden. Dit aantal bedroeg per 1 januari 2017: 7.928.
- Het aantal fictieve heffingseenheden stijgt met 209 t/m 2035 en blijft daarna gelijk. Dit is conform de prognoses van de provincie Noord-Brabant.

Rioolheffing

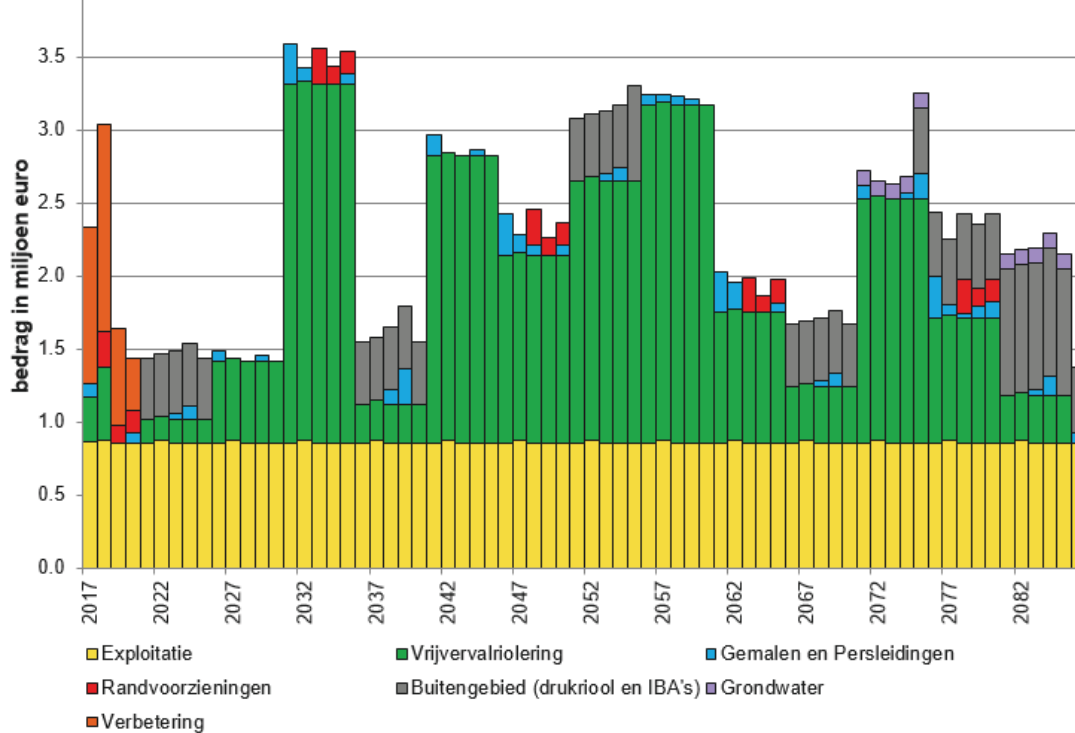
- De rioolheffing per (fictieve) heffingseenheid bedraagt per 1 januari 2017 €186.00, per 1 januari 2018 is dit €200.00
- De rioolheffing mag maximaal kostendekkend zijn: de geraamde opbrengsten mogen de geraamde lasten niet overstijgen (Gemeentewet artikel 229b);
- Reserveren voor toekomstige vervangingsinvesteringen - door dotaties aan de reserves en/of (spaar)voorziening - is toegestaan;
- Reserveren enkel voor uitbreiding van het voorzieningenniveau is niet toegestaan;
- De opbrengsten van de rioolheffing mogen niet voor andere doeleinden dan voor het gemeentelijk rioolstelsel (inclusief grond- en hemelwatervoorzieningen) worden aangewend ofwel hebben een relatie met de verbrede watertaken;

Wat is veranderd sinds het vGRP?

Bij de totstandkoming van deze actualisatie zijn enkele uitgangspunten gewijzigd ten opzichte van het kostendekkingsplan in het vGRP. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Splitsing loonkosten en overhead;
- Toerekening BTW op basis van afschrijvingen en rente

Deze uitgangspunten leiden tot het volgende uitgavenpatroon voor onze gemeente in de periode 2017 t/m 2086:

Figuur 1 - Verwacht uitgavenpatroon gemeente Asten periode 2017 t/m 2086 (prijspeil 2017).

Varianten

Naast de basisvariant (var00_ACT_basis) zijn er drie varianten doorgerekend voor de gemeente Asten. Tabel 1 geeft de verschillen weer van de drie varianten ten opzichte van de basisvariant.

Tabel 1 – Verschillen tussen drie doorgerekende varianten en de basisvariant van de gemeente Asten

Variant	Verschillen t.o.v. basisvariant
var01_ACT_afschr	Afschrijvingsstermijnen zijn in plaats van 20 jaar voor de bouwkundige delen en 15 jaar voor de elektromechanische delen zoals vermeld in de financiële verordening 2016. Dit is als volgt: Vrijvervalriolering 50 jaar Persleidingen, drukleidingen 40 jaar Rioolgemalen, drukrioolgemalen, randvoorzieningen 30 jaar Drainage leidingen 25 jaar Riool werktuigbouwkundige en elektromechanische onderdelen 15 jaar
var02_ACT_afschr_rente1.5%	Vanaf 2019 wordt gerekend met een rente van 1.5%. Deze rente wordt berekend over de totale boekwaarde over nieuwe investeringen (investeringen vanaf 2017) per ingang vanaf 1 januari 2019. Afschrijving worden berekend conform de verordening (variant 01).
var03_IC	Financieringsmethodiek 'Sparen vooraf' in plaats van 'Activeren'. De restboekwaarde bij deze variant is €0.00.

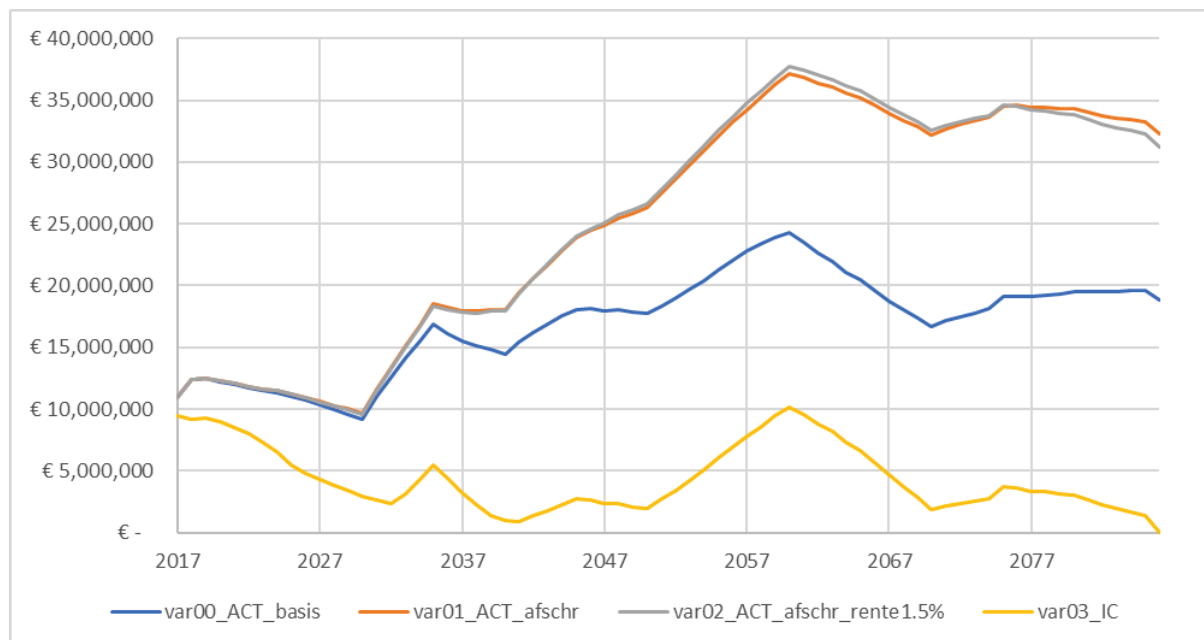
Resultaten

In **var00_ACT_basis**, **var01_ACT_afschr** en **var02_ACT_afschr_rente1.5%** worden investeringen (met doorkijk t/m 2086) geactiveerd. Investerings die zijn geactiveerd leiden tot een boekwaarde. Uit de boekwaarde volgen vervolgens kapitaallasten (rente- en afschrijvingslasten) voor een bepaalde duur.

In **var03_IC** wordt de spaarvoorziening gebruikt we om de te activeren investeringsuitgaven zoveel mogelijk tot € 0,- te reduceren. Als het gespaarde bedrag hiertoe niet voldoende is, wordt het resterende investeringsbedrag geactiveerd. Dit leidt dan alsnog tot boekwaarden en van daaruit nieuwe kapitaallasten (rente en afschrijving).

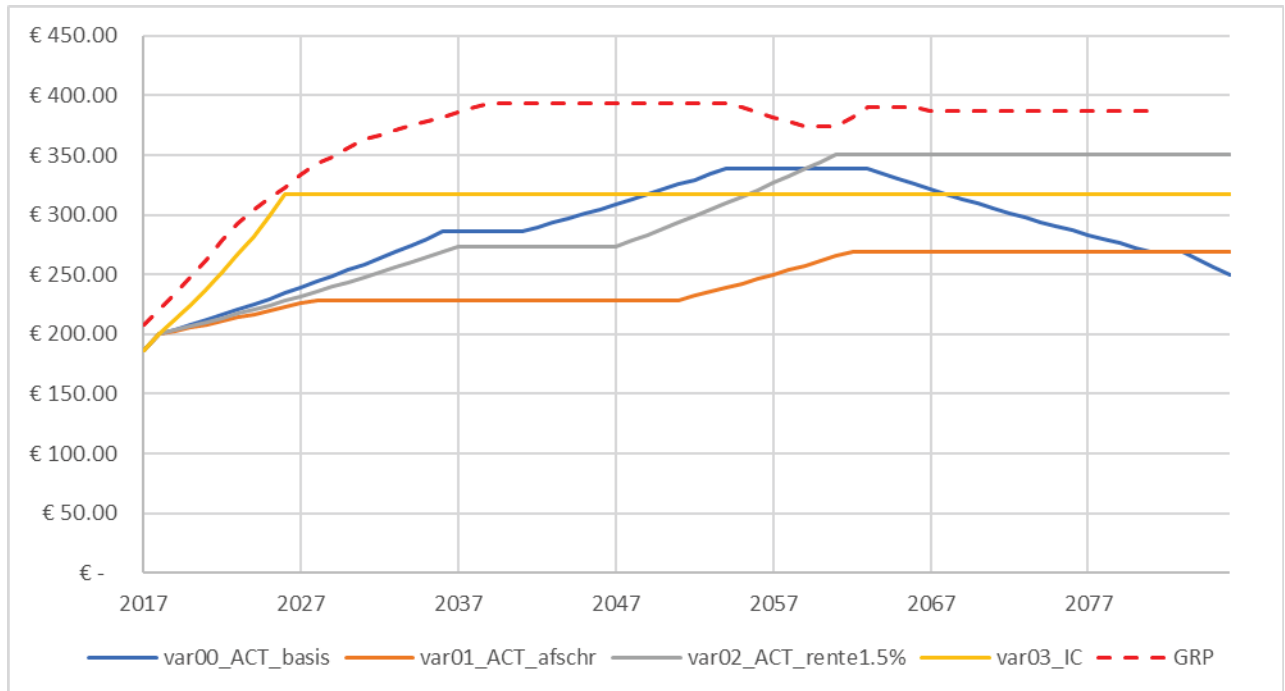
Bovendien leiden de resterende boekwaarden van in het verleden geactiveerde investeringen in de beschouwde periode nog tot kapitaallasten in elke variant.

Figuur 2 laat het totale boekwaardenverloop zien van de vier berekende varianten over de periode 2017 t/m 2086 bij prijspeil 2017. De figuur laat zien dat ook bij de spaarvariant tijdelijk nog een boekwaarde ontstaat. Deze boekwaarde ontstaat wanneer er onvoldoende saldo aanwezig is in de voorziening om investeringen direct volledig af te lossen. Bij dergelijke gevallen ontstaat alsnog een tijdelijke boekwaarde, die vervolgens zo snel mogelijk weer wordt afgelost.

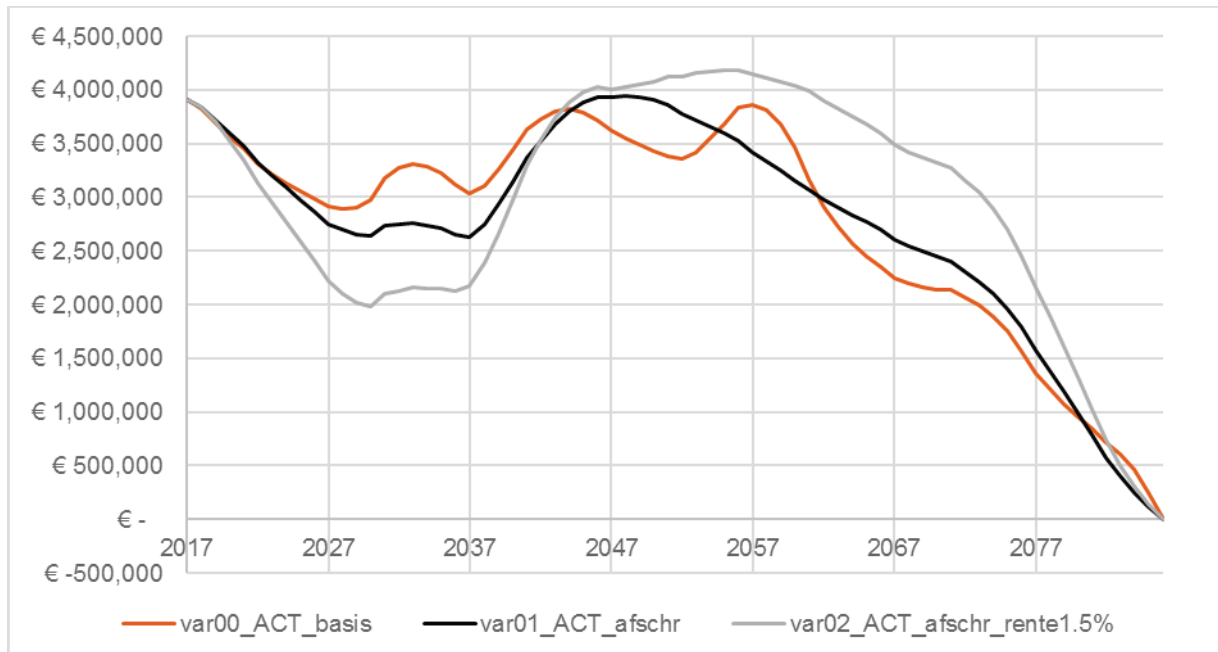
Figuur 2 - Boekwaardenverloop volgens 4 varianten gemeente Asten periode 2017 t/m 2086 (prijspeil 2017).

Het uitgavenpatroon (Figuur 1) in combinatie met het boekwaardeverloop in Figuur 2 leiden tot een lastenpatroon. Figuur 3 geeft de benodigde heffing weer ter dekking van de lasten

Figuur 3 - Benodigde heffing volgens 4 varianten gemeente Asten periode 2017 t/m 2086 (prijspeil 2017).

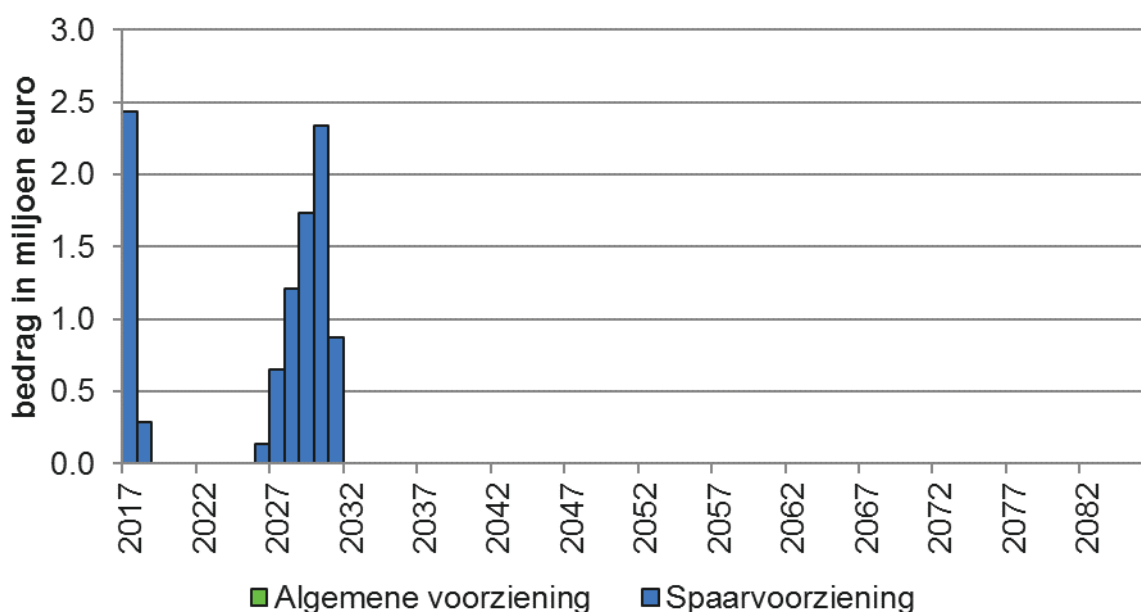
Ter bevordering van lastenegalitatie worden in de varianten waarin investeringen worden geactiveerd (**var00_ACT_basis** , **var01_ACT_afschr** en **var02_ACT_arschr_rente1.5%**) verschillen tussen inkomsten en totale lasten verwerkt op de algemene Voorziening Beklemden Middelen Derden volgens BBV art. 44.2. Het saldoverloop voor deze varianten is weergegeven in Figuur 4. Alle varianten laten een lager heffingsverloop zien dan oorspronkelijk begroot in het GRP.

Figuur 4 - Verwacht verloop Voorziening BBV 44.2 volgens 3 activerings-varianten gemeente Asten periode 2017 t/m 2086 (prijspeil 2017).

De spaarbedragen in **var03_IC** leiden tot stortingen naar – en de vervangingsinvesteringen tot onttrekkingen uit – de Spaarvoorziening Rioolvervanging volgens BBV art. 44.1d. In het eerste jaar van de beschouwde periode is de gemeente nog niet volledig overgestapt op de spaarvoorziening en worden verschillen tussen inkomsten en totale lasten gedeeltelijk verwerkt op de algemene Voorziening Beklemden Middelen Derden volgens BBV art. 44.2. Het verloop in de voorzieningen is weergegeven in Figuur 5.

Saldi voorzieningen

Figuur 5 - Verwacht verloop Voorziening BBV 44.2 en voorziening 441.d volgens de spaarvariant gemeente Asten periode 2017 t/m 2086 (prijspeil 2017).

Tot slot geeft Tabel 2 een overzicht van de belangrijkste resultaten van de kostendeckingsberekeningen per variant.

Tabel 2- Samenvatting berekening kostendeckening varianten gemeente Asten periode 2017 t/m 2086 (prijspeil 2017)

Variant	Start heffing	Heffing gem.	Heffing 2023	Heffing eind	Rentelasten	Rest-boekwaarde
var00_ACT_basis	€ 186.00	€ 285.94	€ 220.83	€ 249.27	€ 0	€ 18,777,892
var01_ACT_afschr	€ 186.00	€ 243.09	€ 213.86	€ 269.29	0	€ 32,239,341
var02_ACT_afschr_rente1.5%	€ 186.00	€ 296.72	€ 217.16	€ 350.66	24,144,550	€ 31,215,823
var03_IC	€ 186.00	€ 306.99	€ 266.65	€ 316.88	€ 0	€ 0

Conclusies

Afschrijvingstermijnen

Als er langere afschrijvingstermijnen worden gehanteerd worden nieuwe kapitaallasten verder uitgesmeerd. Bij var01_ACT_afschr worden nieuwe kapitaallasten zelfs buiten de beschouwde periode geschoven waardoor de gemiddelde heffing lager kan blijven ten opzichte van var00_ACT_basis. De keerzijde hiervan is dat de restboekwaarde (restschuld) verder toeneemt.

Rente

Het verhogen van de rente heeft hogere lasten als effect. De pieken in het lastenpatroon die veroorzaakt worden door nieuwe kapitaallasten worden versterkt. De heffing in var02_ACT_afschr rente1.5% moet sneller stijgen dan variant om var01_ACT_afschr om te voorkomen dat de voorziening negatief wordt na de investeringspiek tussen 2031 en 2035. Daarnaast is de totale benodigde heffing van var02_ACT_afschr rente1.5% hoger dan de benodigde heffing van var01_ACT_afschr.

Sparen versus activeren

Activeren is op korte termijn goedkoper ten opzichte van sparen. Om een spaarvoorziening op te bouwen moet de heffing immers sneller omhoog. De keerzijde van activeren is dat de restschuld niet afneemt maar juist verder toeneemt.

In var03_IC wordt de boekwaarde afgebouwd tot € 0 aan het eind van de beschouwde periode. Het voordeel van minder nieuwe rentelasten wordt in var03_IC gebruikt om de restschulden steeds verder af te bouwen. Hierdoor komt het voordeel van het ontstaan van minder nieuwe rentelasten tijdens de beschouwde periode nog niet tot uiting in de hoogte van de heffing. Na de beschouwde periode van 70 jaar zal het voordeel van sparen sterker tot uiting komen, doordat er geen restboekwaarde meer op de jaarlijkse lasten drukt.

Bij het interpreteren van deze resultaten dient er rekening mee gehouden te worden dat er geen rente wordt gerekend op dit moment. Wanneer de rente in de toekomst weer zou stijgen zal activeren fors ongunstiger uitpakken omdat het rentepercentage dat over de geactiveerde investeringen betaald zal moeten worden mee gaat stijgen dit laat het heffingsverloop van de variant var02_ACT_afschr rente1.5% ook duidelijk zien. Door gebruik te maken van een 'sparen-vooraf-systematiek; wordt de gemeente – voor wat betreft de rioolheffing – aanzienlijk minder afhankelijk van veranderingen op de financiële markten.

Verloop rioolheffing voor de komende jaren

Onderstaande tabel laat het verwachte heffingsverloop voor de komende jaren zien voor de verschillende varianten:

Jaar	var00_ACT_basis	var01_ACT_afschr	var02_ACT_afschr_rente1.5%	var03_IC
2019	€ 204.00 (+2.0%)	€ 202.70 (+1.3%)	€ 203.32 (+1.7%)	€ 211.84 (+5.9%)
2020	€ 208.09 (+2.0%)	€ 205.43 (+1.3%)	€ 206.70 (+1.7%)	€ 224.39 (+5.9%)
2021	€ 212.25 (+2.0%)	€ 208.20 (+1.3%)	€ 210.13 (+1.7%)	€ 237.67 (+5.9%)